



# ОПШТИНА ПОЖЕГА

ГРАЂАНСКИ ВОДИЧ КРОЗ ОДЛУКУ О  
БУЏЕТУ за 2023. годину



# САДРЖАЈ

1. Увод
2. Ко се финансира из буџета?
3. Како настаје буџет општине?
  - Појам буџета
  - Ко учествује у буџетском процесу?
  - На основу чега се доноси буџет?
4. Како се пуни општинска каса?
  - Шта су приходи и примања буџета?
  - Структура планираних прихода и примања за 2023. годину
  - Шта се променило у односу на 2022. годину?
5. На шта се троше јавна средства?
  - Шта су расходи и издаци буџета?
  - Структура планираних расхода и издатака за 2023. годину
  - Шта се променило у односу на 2022. годину?
  - Расходи буџета по програмима
  - Расходи буџета расподељени по директним и индиректним буџетским корисницима

## Драги суграђани и суграђанке,

Основна сврха документа који је пред вама јесте да на што једноставнији и разумљивији начин објасни у које сврхе се користе јавни ресурси да би се задовољиле потребе грађана.

Грађански буџет представља сажет и јасан приказ Одлуке о буџету општине Пожега за 2023. годину, која је по својој форми веома обимна и тешка за разумевање због специфичних појмова и класификација које је чине.

Иако је немогуће објаснити целокупан буџет у овако краткој форми, искрено се надамо да ћемо на овај начин успети да вас информишемо о начину прикупљања јавних средстава и остваривања прихода и примања буџета општине, као и о начину планирања, расподеле и трошења буџетских средстава.

Кроз овај транспарентан приступ настојимо да унапредимо разумевање и интересовање наших суграђана за локалне финансије, а у перспективи очекујемо и сарадњу локалне самоуправе и житеља Пожеге у заједничком постављању циљева, дефинисању приоритета и планирању развоја наше општине.

Ђорђе Никитовић  
Председник општине

# Ко се финансира из буџета?

## **Директни корисници буџетских средстава:**

- Скупштина општине
- Председник општине
- Општинско веће
- Општинска управа
- Општинско правобранилаштво

## **Остали корисници јавних средстава:**

- Образовне институције (школе)
- Здравствене институције (домови здравља)
- Социјалне институције (Центар за социјални рад)
- Непрофитне организације (удружења грађана, невладине организације, итд.)

## **Индиректни корисници буџетских средстава:**

- Предшколска установа «Олга Јовичић Рита»
- Народна библиотека Пожега
- Спортско - културни центар Пожега
- Туристичка организација Пожега
- Месне заједнице

# Како настаје буџет општине?

**БУЏЕТ** општине је правни документ који утврђује план прихода и примања и расхода и издатака општине за буџетску, односно календарску годину.

То значи да овај документ представља предвиђање колико ће се новца од грађана и привреде у току једне године прикупити и на који начин ће се тај новац трошити.

Из општинског буџета се током године плаћају све обавезе локалне самоуправе. Исто тако у буџет се сливају приходи из којих се подмирују те обавезе.

Председник општине и локална управа спроводе општинску политику, а главна полуга те политике и развоја је управо буџет општине.

Приликом дефинисања овог, за општину Пожега најважнијег документа, руководе се законским оквиром и прописима, стратешким приоритетима развоја и другим елементима.

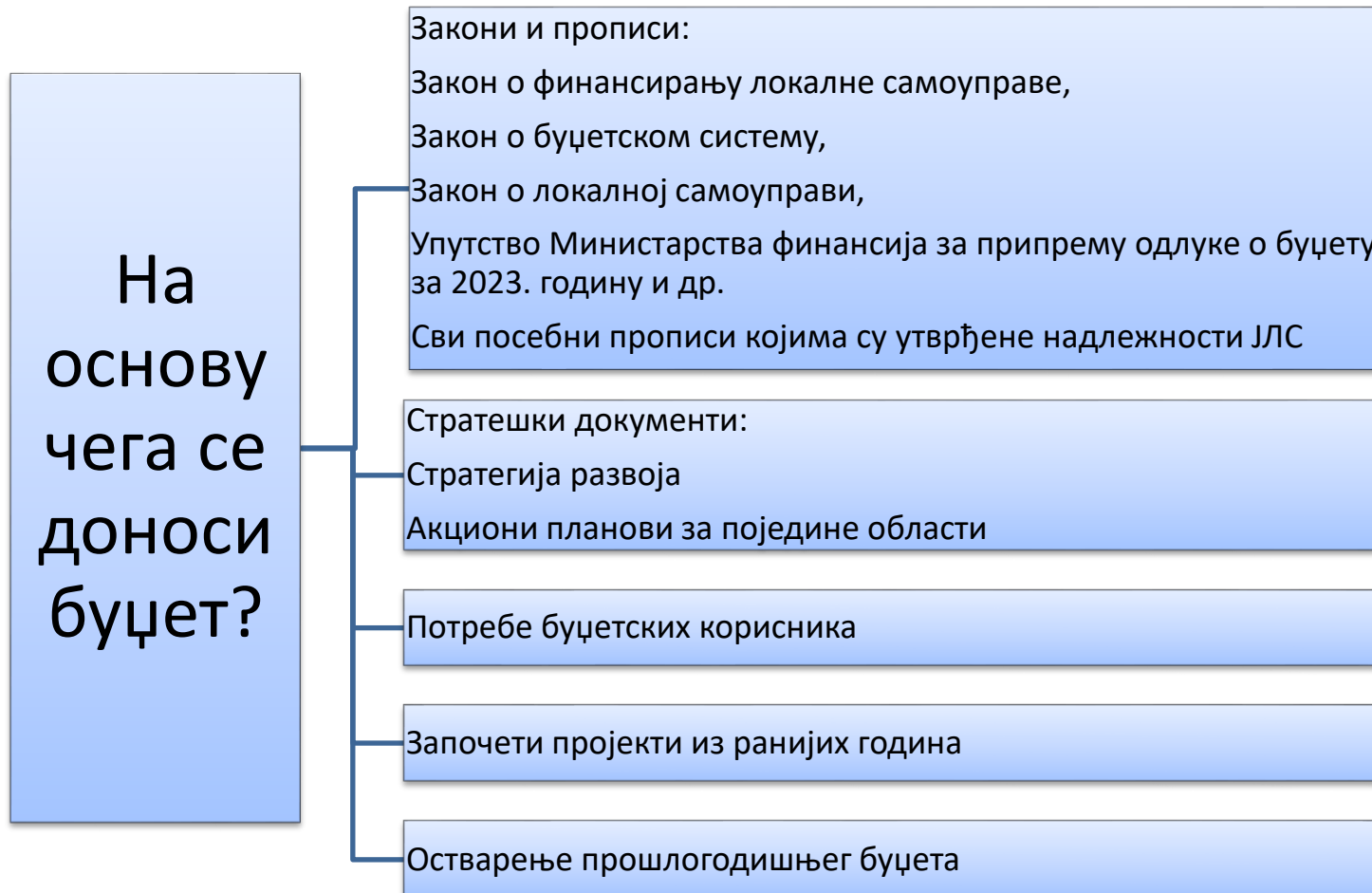
Реалност је таква да постоје велике разлике између жеља и могућности, тако да креирање буџета подразумева утврђивање приоритета и прављење компромиса.

# Ко учествује у буџетском процесу?





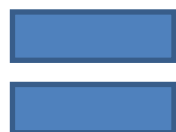
# На основу чега се доноси буџет?





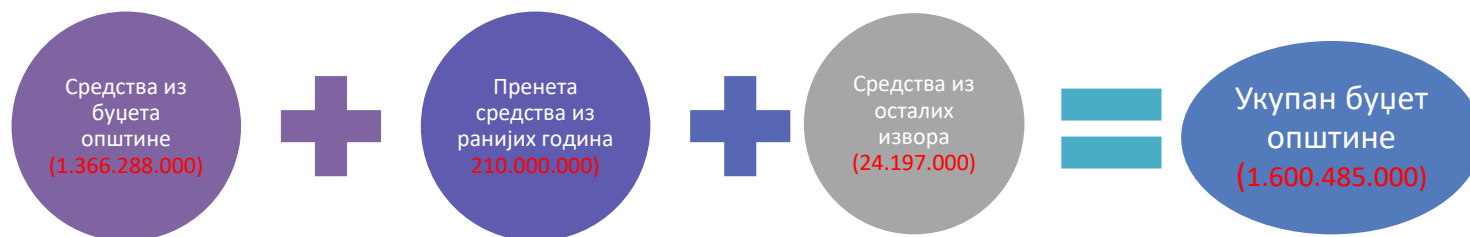
# Како се пуни општинска каса?

- Укупни јавни приходи и примања општине **Пожега** за 2023. годину износе



**1.600.485.000** динара

- Одлуком о буџету општине **Пожега** за 2023. годину планирана су средства из буџета општине у износу од **1.366.288.000** динара, пренета средства из ранијих година у износу од **210.000.000** динара и средства из осталих извора у износу од **24.197.000** динара.



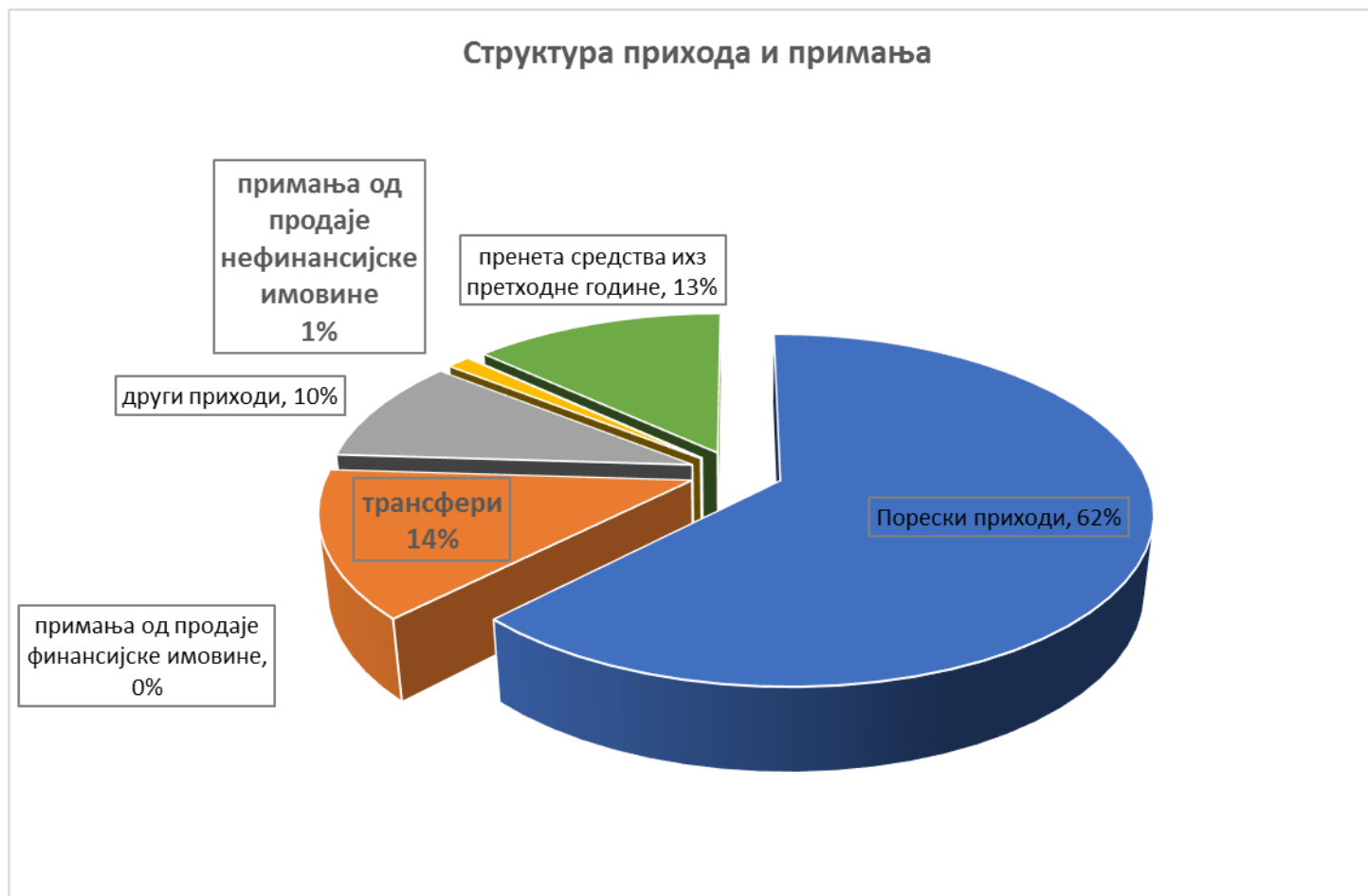
# Шта су приходи и примања буџета?



# Структура планираних прихода и примања за 2023. годину



# Структура планираних прихода и примања за 2023. годину



# Шта се променило у односу на 2022. годину?

- Укупни приходи и примања наше општине у 2023. години су се **повећали** у односу на последњу измену Одлуке о буџету за 2022. годину за 44.661.000 динара, односно за 2,87 %.



- **Трансфери** су смањени за 12.475.000 динара.



- **Порески приходи** су повећани за 156.197.700 динара
- **Непорески приходи** су повећани за 10.803.300 динара

# На шта се троше јавна средства?

Буџет мора бити у равнотежи, што значи да расходи морају одговарати приходима. Укупни планирани расходи и издаци у 2023. години из буџета износе:

**1.600.485.000 динара**

- ✓ **РАСХОДИ** Расходи представљају све трошкове општине за плате буџетских корисника, набавку роба и услуга, субвенције, дотације и трансфере, социјалну помоћ и остале трошкове које општина обезбеђује без директне и непосредне накнаде.
- ✓ **ИЗДАЦИ** представљају трошкове изградње или инвестиционог одржавања већ постојећих објеката, набавку земљишта, машина и опреме неопходне за рад буџетских корисника.
- ✓ **РАСХОДИ И ИЗДАЦИ** морају се исказивати на законом прописан начин, односно морају се исказивати: по *програмима* који показују колико се троши за извршавање основних надлежности и стратешких циљева општине; по *основној намени* која показује за коју врсту трошка се средства издвајају; по *функцији* која показује функционалну намену за одређену област и по *корисницима буџета* што показује организацију рада општине.

# Шта су расходи и издаци буџета?

|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Расходи за запослене    | <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Расходи за запослене</b> представљају све трошкове за запослене, како у управи тако и код буџетских корисника</li></ul>                                                                                                   |
| Коришћење роба и услуга | <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Коришћење роба и услуга</b> обухватају сталне трошкове, путне трошкове, услуге по уговору, специјализоване услуге, трошкове материјала и текуће поправке и одржавање.</li></ul>                                           |
| Дотације и трансфери    | <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Дотације и трансфери</b> су трошкови које локална самоуправа има за исплату институцијама које су у примарној надлежности централног/покрајинског нивоа као што су школе, центар за социјални рад, дом здравља.</li></ul> |
| Остали расходи          | <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Остали расходи</b> обухватају дотације невладиним организацијама, порезе, таксе, новчане казне.</li></ul>                                                                                                                 |
| Субвенције              | <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Субвенције</b> се одобравају за функционисање међумесног превоза и пољопривредним произвођачима.</li></ul>                                                                                                                |
| Социјална заштита       | <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Социјална заштита</b> обухвата све трошкове исплате социјалне помоћи за различите категорије грађана.</li></ul>                                                                                                           |
| Буџетска резерва        | <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Буџетска резерва</b> представља новац који се користи за непланиране или недовољно планиране сврхе, као и у случају ванредних околности.</li></ul>                                                                        |
| Капитални издаци        | <ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Капитални издаци</b> су трошкови за изградњу нових, или инвестиционо одржавање постојећих објеката, набавку опреме, машина земљишта и слично.</li></ul>                                                                   |



# Структура планираних расхода и издатака буџета за 2023. годину



# Структура планираних расхода и издатака буџета за 2023. годину



# Шта се променило у односу на 2022. годину?

Укупни трошкови наше општине у 2023. години су се **повећали** у односу на последњу измену Одлуке о буџету за 2022. годину за 44.661.000 динара, односно за **2,87 %**.



- **Коришћење роба и услуга** су смањени за 33.249.920 динара;
- **Субвенције** су смањене за 703.000 динара;
- **Дотације и трансфери** су смањени за 5.000.000 динара;
- **Средства резерве** су смањена за 454.400 динара
- **Остали расходи** су смањени за 11.623.000 динара

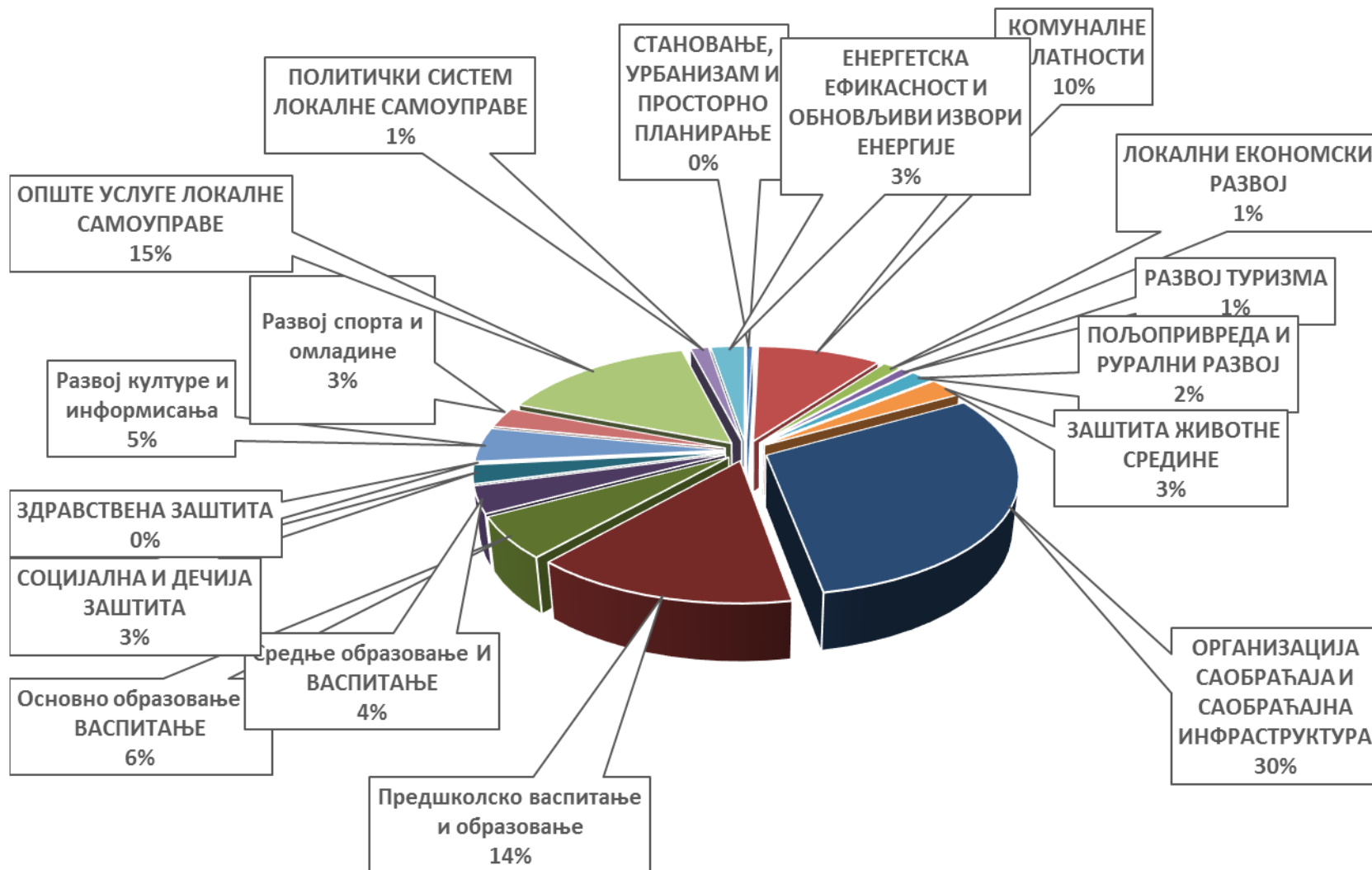
- **Расходи за запослене** су повећани су за 35.083.120 динара;
- **Капитални издаци** су смањени су за 56.898.200 динара
- **Расходи за социјалну заштиту** су повећани за 3.750.000 динара



# Расходи буџета по програмима

| Назив програма                                                  | Средства из Одлуке о буџету за<br>2023. годину (износ у<br>динарима) | % буџета по програму |
|-----------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|----------------------|
| Програм 1. Становање, урбанизам и просторно планирање           | 7.725.000,00                                                         | 0,48                 |
| Програм 2. Комуналне делатности                                 | 152.556.000,00                                                       | 9,53                 |
| Програм 3. Локални економски развој                             | 22.500.000,00                                                        | 1,41                 |
| Програм 4. Развој туризма                                       | 14.659.000,00                                                        | 0,92                 |
| Програм 5. Пољопривреда и рурални развој                        | 28.800.000,00                                                        | 1,80                 |
| Програм 6. Заштита животне средине                              | 43.026.000,00                                                        | 2,69                 |
| Програм 7. Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура | 485.625.000,00                                                       | 30,34                |
| Програм 8. Предшколско васпитање и образовање                   | 229.828.000,00                                                       | 14,36                |
| Програм 9. Основно образовање и васпитање                       | 90.687.000,00                                                        | 5,67                 |
| Програм 10. Средње образовање и васпитање                       | 57.787.000,00                                                        | 3,61                 |
| Програм 11. Социјална и дечија заштита                          | 40.552.000,00                                                        | 2,53                 |
| Програм 12. Здравствена заштита                                 | 1.900.000,00                                                         | 0,12                 |
| Програм 13. Развој културе и информисања                        | 75.284.000,00                                                        | 4,70                 |
| Програм 14. Развој спорта и омладине                            | 44.630.000,00                                                        | 2,79                 |
| Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе                     | 241.150.000,00                                                       | 15,07                |
| Програм 16. Политички систем локалне самоуправе                 | 22.076.000,00                                                        | 1,38                 |
| Програм 17. Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије   | 41.700.000,00                                                        | 2,61                 |
| Укупни расходи по програмима                                    | 1.600.485.000,00                                                     | 19<br>100,00         |

# Структура расхода по буџетским программам



# Расходи буџета расподељени по директним и индиректним буџетским корисницима

| Р. бр. | Назив буџетског корисника                | Средства из Одлуке о буџету за 2023. годину<br>(износ у динарима) | % буџета по кориснику |
|--------|------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| 1.     | Скупштина општине                        | 9.052.000                                                         | 0,57                  |
| 2.     | Председник општине                       | 7.934.000                                                         | 0,50                  |
| 3.     | Општинско веће                           | 5.090.000                                                         | 0,32                  |
| 4.     | Општинска управа                         | 1.104.776.000                                                     | 69,02                 |
| 5.     | Општинско правобранилаштво               | 7.467.000                                                         | 0,47                  |
| 6.     | Месне заједнице                          | 18.700.000                                                        | 1,17                  |
| 7.     | Спортско – културни Центар Пожега        | 42.844.000                                                        | 2,67                  |
| 8.     | Народна библиотека Пожега                | 22.820.000                                                        | 1,43                  |
| 9.     | Предшколска установа „Олга Јовичић Рита“ | 228.828.000                                                       | 14,35                 |
| 10.    | ОШ „Емилија Остојић“                     | 40.978.000                                                        | 2,56                  |
| 11.    | ОШ „Петар Лековић“                       | 36.350.000                                                        | 2,27                  |
| 12.    | Гимназија „Свети Сава“                   | 18.750.000                                                        | 1,17                  |
| 13.    | Техничка школа Пожега                    | 19.612.000                                                        | 1,23                  |
| 14.    | Пољопривредна школа „Љубо Мићић“         | 19.425.000                                                        | 1,21                  |
| 15.    | Музичка школа Ужице                      | 2.200.000                                                         | 0,14                  |
| 16.    | Туристичка организација                  | 14.659.000                                                        | 0,92                  |
| 17.    |                                          |                                                                   |                       |
| 18.    |                                          |                                                                   |                       |
| 19.    |                                          |                                                                   |                       |
|        | <b>укупно:</b>                           | 1.600.485.000                                                     | 100                   |

На крају желимо да Вам се захвалимо што сте издвојили време за читање ове презентације буџета.

Уколико сте заинтересовани да сагледате у целини Одлуку о буџету општине Пожега за 2023. годину, исту можете преузети на следећем линку интернет странице општинске управе:  
<http://www.pozega.org.rs/index.php?banner=11>